

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КеАҚ «Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
НАО «ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА»

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
NJSC «L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY»

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ:
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫ**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
ПОСВЯЩЕННАЯ ДНЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
DEDICATED TO THE DAY OF THE NATIONAL CURRENCY
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

13 ҚАРАША, 2024 АСТАНА

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА**

**MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ
ВАЛЮТАСЫ: ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ
ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»**

**Қазақстан Республиканың ұлттық валюта күніне арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ**

13 қараша 2024 жыл

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

**Международной научно-практической конференции,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
посвященной дню Национальной валюты Республики Казахстан
13 ноября 2024 год**

COLLECTION OF MATERIALS

**International scientific and practical conference,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan
November 13, 2024**

ASTANA, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы = Международная научно-практическая конференция «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» = International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» - Астана: – 688 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-82-2

Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы күніне арналған "Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары" тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарының жинағында жас ғалымдар, докторанттар, магистранттар мен студенттер өткізген өзекті және проблемалық мәселелер бойынша авторлық зерттеулердің нәтижелері ұсынылған. Басылым студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, сондай-ақ қазіргі ғылымның өзекті мәселелерімен айналысатын оқырмандардың кең ауқымына арналған.

В сборнике материалов международной научно-практической конференции, посвященный дню национальной валюты Республики Казахстан на тему «НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» представлены результаты авторских исследований по актуальным и проблемным вопросам, проведенных молодыми учеными, докторантами, магистрантами и студентами. Издание предназначено для студентов, магистрантов, докторантов, а также для широкого круга читателей, занимающихся актуальными проблемами современной науки.

The collection of materials from the international scientific and practical conference dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan on the topic "NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES" presents the results of the author's research on current and problematic issues conducted by young scientists, doctoral students, master's students and students. The publication is intended for students, master's students, doctoral students, as well as for a wide range of readers involved in current issues of modern science.

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

ISBN978-601-7697-82-2

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

Рецензенттер:

Алина Г.Б. - ҚР БҒМ БҒСБК қауымдастырылған профессоры, Esil University мекемесінің «Бизнес және басқару» факультетінің деканы

Мажитов Д.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, «Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КЕАҚ профессоры

Редакциялық алқа:

Жағыпарова А.О. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Экономика факультетінің деканы, Астана қ.

Мақыш С.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Esil университетінің бірінші проректоры – академиялық мәселелер жөніндегі проректор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ диссертациялық кеңесінің төрағасы, Астана қ.

Бұлақбай Ж.М. – экономика ғылымдарының кандидаты., доцент, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ.

Майдырова А.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ

Сембиева Л.М. – экономика ғылымның докторы, профессор, ЕҰУ «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Аманова Г.Д. - экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Муталиева Л.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Туризм» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Мухияева Д.М. –Phd докторы қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

ISBN 978-601-7697-82-2

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектер жинағы. – Астана: "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024. – 699

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» . – Астана: НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024. – 699

Works of the International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» . – Astana: NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024. – 699

ISBN 978-601-7697-82-2

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

© "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024
© НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024
© NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024

1. Ағымдағы жағдайды талдау , Инфрақұрылым бағыттарының нысаналы индикаторлары <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2400000606#z11>
2. Проект бюджета Комитета автомобильных дорог на 2022-2023 годы . <https://www.gov.kz/>

UDC (336.1)

CURRENT TRENDS IN THE FINANCIAL SECTOR OF RENEWABLE ENERGY SOURCES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Aigul Raimkulova

PhD student, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

e-mail: araimkulova@gmail.com

Supervisor: Aida Zhagyparova

PhD in Economics, Associate Professor, Dean of the Economics Faculty L.N.

Gumilyev Eurasian National University, Astana, Kazakhstan,

e-mail: zhagyparova_aida@mail.ru

Annotation. Kazakhstan, endowed with abundant natural resources, has recently shifted its focus towards the development of renewable energy sources (RES). This transition is driven by a combination of environmental commitments, economic diversification, and energy security concerns. The financial sector plays a crucial role in facilitating the growth of RES, providing the necessary funding, investment frameworks, and incentives. This article explores the current trends in the financial sector of renewable energy in Kazakhstan, examining policy developments, investment trends, and challenges facing the sector.

Казахстан, обладая обилием природных ресурсов, недавно сместил свой фокус на развитие возобновляемых источников энергии (ВИЭ). Этот переход обусловлен сочетанием экологических обязательств, экономической диверсификации и обеспокоенности вопросами энергетической безопасности. Финансовый сектор играет ключевую роль в содействии росту ВИЭ, предоставляя необходимое финансирование, инвестиционные схемы и стимулы. В данной статье рассматриваются текущие тенденции в финансовом секторе ВИЭ в Казахстане, анализируются изменения в политике, инвестиционные тренды и проблемы, с которыми сталкивается сектор ВИЭ.

Қазақстан, табиғи ресурстарға бай бола отырып, жақында жаңартылатын энергия көздерін (ЖЭК) дамытуға назар аударды. Бұл өтпелі кезең экологиялық міндеттемелер, экономикалық әртараптандыру және энергетикалық қауіпсіздік мәселелерімен байланысты. Қаржы секторы ЖЭК-тің өсуін қолдауда маңызды рөл атқарады, қажетті қаржыландыру, инвестициялық құрылымдар мен ынталандыруларды қамтамасыз етеді. Бұл мақалада Қазақстандағы ЖЭК-тің қаржы секторындағы қазіргі тенденциялар, саясаттық өзгерістер, инвестициялық трендтер мен сектордың алдында тұрған қиындықтар қарастырылады.

Keywords: renewable energy sources, financial tools, financial sector

Kazakhstan possesses significant potential for renewable energy sources, particularly in wind, solar, and biomass sectors. The government has established ambitious goals to raise the proportion of renewables in the energy mix to 50% by 2050. Key initiatives include the "Green Economy" strategy, and a national renewable energy law designed to stimulate investment in clean energy technologies. These policies have fostered a positive environment for both local and international investors.

The government's aim is to produce 3% of its electricity from renewable sources by 2020, increasing this figure to 10% by 2030, and ultimately reaching 50% by 2050. This path not only

addresses climate change issues but also aids in diversifying the economy and decreasing reliance on fossil fuels [1].

The growth of RES in Kazakhstan is supported by various financial mechanisms, including government incentives, international funding, and private investments. Kazakhstan has introduced several incentives to attract investments in renewable energy. These include [2]:

- **Feed-in Tariffs (FiTs):** Guaranteed payments for energy producers, encouraging the installation of renewable energy projects.
- **Tax Benefits:** Exemptions on property tax, land tax, and income tax for renewable energy companies.
- **Subsidies and Grants:** Financial support for research and development in renewable technologies.

Various funding mechanisms are available to finance renewable energy projects, enabling developers to secure the necessary capital [1].

- **Green Bonds:** Kazakhstan is increasingly exploring the issuance of green bonds to finance RES. Green bonds are debt instruments specifically earmarked for financing environmentally friendly projects. They attract institutional investors looking to support sustainable initiatives while earning a return.

In 2018, the Development Bank of Kazakhstan issued the first green bonds in the country, marking a significant milestone in the promotion of green finance.

- **Public-Private Partnerships (PPPs):** PPPs have emerged as an effective financing model for renewable energy projects. This collaborative approach allows the government to share risks and resources with private investors, fostering large-scale projects that may be challenging to fund independently. PPPs are particularly useful for infrastructure development and technology transfer.

Kazakhstan has seen several significant solar power projects developed through PPP arrangements. One notable example is the **Saran Solar Power Plant**, located in the Karaganda region. This project was developed through a partnership between the government and private investors, and it aims to harness the country's abundant solar resources.

The **Ekibastuz Wind Power Plant** is another example of a successful PPP in Kazakhstan. This project highlights the government's commitment to expanding wind energy capacity through collaboration with private partners.

Kazakhstan has also explored biomass energy through PPPs. The **Pavlodar Biomass Power Plant** is a significant project in this area, aimed at utilizing agricultural waste for energy production.

Kazakhstan benefits from international financing options that enhance the funding landscape for renewable energy projects.

- **Multilateral Development Banks (MDBs):** Multilateral development banks, such as the European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) and the Asian Development Bank (ADB), provide essential funding and technical assistance for renewable energy projects in Kazakhstan. They offer loans, grants, and expertise to facilitate project implementation and promote sustainable development [3].
- **Climate Finance:** Kazakhstan has access to various climate finance mechanisms, including the Green Climate Fund (GCF) and Global Environment Facility (GEF). These funds support initiatives aimed at reducing greenhouse gas emissions and promoting climate-resilient development.
- **Foreign Direct Investment (FDI):** The increasing interest from foreign investors in Kazakhstan's renewable energy sector brings additional capital and expertise. The government actively promotes FDI by offering favorable conditions and incentives for international companies looking to establish RES projects in the country [3].

Despite the progress, several challenges remain in developing effective financial instruments for RES in Kazakhstan. While the regulatory framework has improved, complexities in approval

processes can still deter potential investors. Streamlining these processes and enhancing transparency are essential for attracting more capital.

Kazakhstan's existing energy infrastructure, primarily designed for fossil fuels, poses challenges for integrating RES. Upgrading the grid and improving energy storage solutions are critical for accommodating the growing capacity of RES [4].

Moreover, the renewable energy market is susceptible to fluctuations due to changes in policy, technological advancements, and global market dynamics. Investors require stable and predictable policies to mitigate risks and ensure long-term profitability.

The future development of the financial sector in Kazakhstan is likely to see greater integration of financial objectives with environmental sustainability. As the government continues to prioritize renewable energy, financial institutions will be encouraged to develop products that align with these goals. This integration can enhance the overall effectiveness of financial regulations. Innovative financial products tailored for renewable energy can further drive investment [1]. Examples include:

- **Climate Bonds:** These can finance projects specifically aimed at addressing climate change [3].
- **Insurance Products:** Financial instruments that mitigate risks associated with renewable energy projects can attract more investments.
- **Project Financing:** Project financing is a common approach in the renewable energy sector, where loans are secured against the cash flow generated by the project rather than the balance sheet of the developer. This method allows companies to raise capital without over-leveraging their financial positions, making it a suitable option for large-scale renewable energy projects [5].
- **Crowdfunding Platforms:** Crowdfunding is an emerging financing tool that allows small investors to collectively fund RES projects. Online platforms enable project developers to reach a broader audience, democratizing investment opportunities and attracting capital from individuals interested in supporting sustainable initiatives. This model not only raises funds but also engages communities in RES development [5].

To overcome the lack of expertise in the financial sector, capacity building initiatives are essential. Training programs for financial institutions and investors can help develop a better understanding of renewable energy projects. Educational campaigns can also raise awareness about the benefits and potential returns of investing in green energy [5].

Accessing funding in local currency is critical for minimizing currency risk in renewable energy projects. The development of local currency green bonds can help mobilize domestic capital for financing RES. This approach can enhance financial stability and support the growth of the green economy in Kazakhstan.

The future of financial instruments for renewable energy in Kazakhstan appears promising. Continued government support, technological advancements, and increasing global interest in sustainability are expected to drive growth. The Kazakhstan government is likely to reinforce its support for the renewable energy sector by introducing new policies and incentives to encourage further investments. Strengthening public-private partnerships will also be crucial for addressing infrastructure challenges. Advancements in renewable energy technologies will help reduce costs and improve efficiency, making projects more viable and attractive to investors. Innovations in energy storage, grid management, and smart technologies are particularly important for integrating renewable sources into the existing energy framework. Kazakhstan's engagement with international partners is expected to deepen, fostering knowledge exchange, technology transfer, and investment in renewable energy projects. Collaborations with global leaders in renewable energy can accelerate the sector's development and enhance the country's position as a regional energy hub [3].

List of sources used:

- 1 Ministry of Energy of the Republic of Kazakhstan. (2023). Renewable Energy Development

Strategy.

2 National Bank of Kazakhstan. (2023). Monetary Policy Report.

3 World Bank. (2023). Financing Renewable Energy in Central Asia.

4 KazEnergy. (2022). Annual Report on the State of Energy in Kazakhstan.

5 International Renewable Energy Agency (IRENA). (2023). Renewable Energy Market Analysis: Central and Eastern Europe.

ӘОЖ 368.1

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ САҚТАНДЫРУ КОМПАНИЯЛАРЫНЫҢ ESG СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ ДАМУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Рахатова Жанна Қайрбекқызы

студент, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,
Астана қ., Қазақстан Республикасы

Ғылыми жетекшісі: PhD Кодашева Г.С.

E-mail : kajrbek2002@mail.ru

Аңдатпа: Қазақстандағы сақтандыру компанияларының ESG (экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік басқару) стратегиясының дамуы маңызды үрдіске айналууда. ESG қағидаттары бизнестің тұрақтылығы мен әлеуметтік жауапкершілігін арттыруға бағытталған. Бұл мақалада ESG стратегияларының сақтандыру секторындағы ерекшеліктері қарастырылады: экологиялық тәуекелдерді басқару, әлеуметтік жауапкершілік стандарттарын енгізу және компаниялардың ашықтығы мен тиімді корпоративтік басқару принциптері. ESG талаптарының сақтандыру индустриясына әсері, олардың клиенттер мен инвесторлар алдындағы беделін жақсарту, сондай-ақ ұзақ мерзімді қаржылық тұрақтылыққа қол жеткізуге ықпал ететін факторлар талқыланады.

Кілт сөздер: сақтандыру, ESG стратегиясы, экологиялық тәуекелдер, әлеуметтік жауапкершілік, корпоративтік басқару, қаржылық тұрақтылық.

Аннотация: Разработка стратегий ESG (экологического, социального и корпоративного управления) страховых компаний в Казахстане становится важным трендом. Принципы ESG направлены на повышение устойчивости бизнеса и социальной ответственности. В данной статье рассматриваются особенности ESG-стратегий в страховой сфере: управление экологическими рисками, внедрение стандартов социальной ответственности, а также принципы прозрачности и эффективного корпоративного управления компаний. Обсуждается влияние требований ESG на страховую отрасль, улучшение ее репутации среди клиентов и инвесторов, а также факторы, способствующие достижению долгосрочной финансовой стабильности.

Ключевые слова: страхование, ESG-стратегия, экологические риски, социальная ответственность, корпоративное управление, финансовая стабильность.

Abstract: The development of ESG (environmental, social and corporate governance) strategies for insurance companies in Kazakhstan is becoming an important trend. ESG principles are aimed at increasing business sustainability and social responsibility. This article discusses the features of ESG strategies in the insurance sector: environmental risk management, implementation of social responsibility standards, as well as the principles of transparency and effective corporate governance of companies. The impact of ESG requirements on the insurance industry, improving its reputation among customers and investors, as well as factors contributing to the achievement of long-term financial stability are discussed.

Keywords: insurance, ESG strategy, environmental risks, social responsibility, corporate governance, financial stability.

Соңғы жылдары ESG (Environmental, Social, Governance – экологиялық, әлеуметтік және